

Ουκρανική Εκκλησία εν κλυδωνισμῷ και εν αναμονή

Από τις αγκάλες του Οικουμενικού Πατριαρχείου στη δικαιοδοσία του Μόσχας

- Το Οικουμενικό Πατριαρχείο ως εγγυητής της Πανορθόξου Ενότητας και της ευστάθειας των κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών

Το Οικουμενικό Πατριαρχείο ως διαχρονικός ανά τους αιώνες εγγυητής της Πανορθόξου Ενότητας ήδη από το έτος 1872 κατεδίκασε στην Μεγάλη Σύνοδο της Κωνσταντινουπόλεως τον εθνοφυλετισμό (εθνικισμό) εντός της Εκκλησίας ως αίρεση, όταν η αντικανονική και σχισματική Βουλγαρική Εκκλησία αυτοανακήρυξε αυθαίρετως την αυτοκεφαλία της με εθνοφυλετικά και όχι εκκλησιολογικά και κανονικά κριτήρια επιδιδόμενη σε έναν άκρατο και άκριτο εθνικιστικό προσηλυτισμό καθώς διακονούσε ανορθόδοξως τα εθνικιστικά κι μεγαλοϊδεατικά επεκτατικά σχέδια του Βουλγαρικού κράτους σε βάρος των πατριαρχικών ελληνορθόξων πληθυσμών της Μακεδονίας και Θράκης. Ο κίνδυνος λοιπόν του εθνοφυλετισμού ως άκρως διχαστικής και διαιρετικής αντιευαγγελικής και αντιεκκλησιολογικής ιδεολογίας εντός της Ορθόδοξου Εκκλησίας φαίνεται ότι μετά την πτώση της Σοβιετικής Ενώσεως επανήλθε στο προσκήνιο και τούτο μαρτυρείται ήδη από το 1992 στην πολύπαθη και μαρτυρική Ορθόδοξη Εκκλησία της Ουκρανίας, η οποία βιώνει επωδύνως σχίσματα και διχροστασίες στο σώμα του Χριστεπωνύμου πληρώματος αυτής.

Ιχνηλατούντες επί της ιστορικής διαχρονικής σχέσεως της Εκκλησίας της Ρωσίας με το παλαίφατο πνευματικό ιστορικό κέντρο του Γένους των «Ρως», που ήταν και παραμένει το Κίεβο, καθώς και τον καταλυτική και κομβική σημασίας ρόλο του Οικουμενικού Πατριαρχείου, το οποίο είναι η Μητέρα Αγία Μεγάλη του Χριστού Εκκλησία και για το Πατριαρχείο της Μόσχας, μπορούμε να διαπιστώσουμε ότι η εκκλησιαστική οργάνωση και μετέπειτα χειραφέτηση μέσω της αυτοκεφαλίας και της αποδόσεως της πατριαρχικής αξίας και τιμής στην Εκκλησία της Ρωσίας οφείλεται στην πρωτόθρονη Κωνσταντινουπολίτιδα Εκκλησία.

Η επίκαιρη ιχνηλασία μας στις ιστορικές σελίδες που αφορούν τον εκχριστιανισμό των Ρώσων μάς αποκαλύπτει την μεμαρτυρημένη αλήθεια των ακατάλυτων πνευματικών, εκκλησιαστικών και εν γένει πολιτισμικών σχέσεων του ευσεβούς γένους των Ρώσων με το Βυζάντιο και το Οικουμενικό Πατριαρχείο. Οι περισσότεροι από τους Μητροπολίτες που ήταν Έλληνες και χειροτονούνταν στην Κωνσταντινούπολη, είχαν έδρα το Κίεβο με τον τίτλο «Μητροπολίτης Κιέβου και πάσης Ρωσίας». Το Κίεβο οργανώθηκε εκκλησιαστικώς, ο μοναχικός βίος παρουσίασε άνθηση κι η πνευματική εκκλησιαστική ζωή αναπτύχθηκε σε όλα τα πεδία, επειδή η μέριμνα της Μητρός και Πρωτοθρόνου Εκκλησίας της Κωνσταντινουπόλεως υπήρξε μεγάλη και αδιάπτωτη. Η καταστροφή όμως του Κιέβου το 1240 από τους Μογγόλους εξανάγκασε τον Μητροπολίτη Κιέβου Μάξιμο να εγκατασταθεί στο Βλαδιμήρο, κοντά στη Μόσχα, το έτος 1299. Η μετακίνηση αυτή της εκκλησιαστικής έδρας επικυρώθηκε από το Οικουμενικό Πατριαρχείο.

Ο Αλέξανδρος Νέφσκι ίδρυσε το 1260 την ηγεμονία της Μόσχας, η οποία κατά την εποχή των διαδόχων του ενδυναμώθηκε και είχε τις προϋποθέσεις να κυριαρχήσει σε όλη τη Ρωσία, αφού και η ηγεμονία του Νόβγκοροντ υποτάχθηκε στη Μόσχα κατά το τέλος του 14^{ου} αιώνα. Η εδραίωση της Ηγεμονίας της Λιθουανίας που οδήγησε στον πολιτικό χωρισμό της Ρωσίας, διαμόρφωσε τις προϋποθέσεις και για τον εκκλησιαστικό χωρισμό στον οποίο αντιτάχθηκε το Οικουμενικό Πατριαρχείο που επεδίωκε να διατηρήσει ενωμένη την Ρωσική Εκκλησία. Ο Μητροπολίτης Πέτρος (1308-1326) που χειροτονήθηκε στην Κωνσταντινούπολη, εγκατεστάθη και αυτός στο Βλαδιμήρο αλλά κατόπιν μετέφερε την εκκλησιαστική έδρα στη Μόσχα και έτσι διατηρήθηκε η ενότητα της Ρωσικής Εκκλησίας εντός της Μοσχοβίτικης Ηγεμονίας.

Η Ρωσική Εκκλησία έχουσα ακατάλυτο τον εκκλησιαστικό ομφάλιο λώρο με τη Μητέρα Εκκλησία της Κωνσταντινουπόλεως ανεπτύχθη ακόμη περισσότερο όταν εστάλη από τον Οικουμενικό Πατριάρχη Άγιο Φιλόθεο Κόκκινο ο μαθητής του, Βούλγαρος στην καταγωγή, Κυπριανός ως Μητροπολίτης Μόσχας. Ως μορφωμένος εκκλησιαστικός άνδρας υπήρξε ο μεταρρυθμιστής της Ρωσικής Εκκλησίας και άξιος διάδοχός του αναδείχθηκε ο Έλληνας Φώτιος (1408-1431), ο οποίος αγάπησε τη Ρωσία και φρόντισε για την πνευματική ανύψωση της Εκκλησίας συγγράφοντας και πολλά έργα στα Ρωσικά.

Η Εκκλησία της Ρωσίας ανεκηρύχθη Αυτοκέφαλος κατά το έτος 1448 όταν Μητροπολίτης Μόσχας ήταν ο Ιωνάς, που ήταν πλέον επιλογή του Ηγεμόνος Βασιλείου, ο οποίος εζήτησε την αναγνώριση της εκλογής του από τον αυτοκράτορα Κωνσταντίνο Παλαιολόγο και εκείνος την προσέφερε. Το αυτοκέφαλο καθεστώς της Ρωσικής Εκκλησίας επικυρώθηκε από τη Ρωσική Σύνοδο του 1459, η οποία απεφάσισε ότι οι Μητροπολίτες πρέπει να εκλέγονται στη Ρωσία. Η Ρωσική Εκκλησία δια Πατριαρχικού Τόμου, ο οποίος εκδόθηκε το έτος 1589 υπό του Οικουμενικού Πατριάρχου Ιερεμίου Β', ανυψώθη σε Πατριαρχείο που καταργήθηκε το έτος 1701 επί Τσάρου Πέτρου του Α' και ανεσυνεστήθη το 1917.

Ο εκκλησιαστικός ιστορικός και καθηγητής της Θεολογικής Σχολής της Χάλκης, Μητροπολίτης Ηρακλείας Φιλάρετος Βαφείδης, ο από Διδυμοτείχου, αναφέρει ότι στις υποθέσεις της Ρωσικής Εκκλησίας οι Οικουμενικοί Πατριάρχες επενέβαιναν κατά τρόπο αμεσότερο μέχρι το έτος 1461, όταν απεσπάσθη πλέον η παλαιόφατη και μεγάτιμη Μητρόπολη Κιέβου από εκείνη της Μόσχας. Έκτοτε οι σχέσεις υπήρξαν πλέον συνεχείς προς τους Μητροπολίτες Κιέβου των οποίων η εκλογή επικυρωνόταν υπό της Μητροπόλεως Κωνσταντινουπόλεως, όπως π.χ. η αναγνώριση του Μητροπολίτου Κιέβου Μιχαήλ υπό του Πρωτοθρόνου Οικουμενικού Πατριάρχου Ιερεμίου του Β' κατά το έτος 1589.

Η παράδοση αυτή συνεχίστηκε και το 1632, όταν ο υιός του Ηγεμόνος της Μολδαβίας, Πέτρος ο Μογίλας ανήλθε στο θρόνο του Κιέβου «τη εγκρίσει και συναινέσει» του Οικουμενικού Πατριάρχου Κυρίλλου Λουκάρεως, διαδεχθείς τον Κιέβου Ιώβ, ο οποίος είχε κατασταθεί υπό του τότε Κωνσταντινουπόλεως Ιερεμίου του Β'. Ο πολύς περί την εκκλησιαστική ιστορία Φιλάρετος Βαφείδης αναφερόμενος στις πολυκύμαντες και ενίοτε ταραχώδεις σχέσεις της Εκκλησίας του Κιέβου προς το Πατριαρχείο Μόσχας επισημαίνει ότι η εκκλησιαστική περιφέρεια του Μητροπολίτου Κιέβου δεν ήταν πάντοτε η ίδια αλλά πολλές φορές μετεβλήθη ως αποτέλεσμα της εκάστοτε επικρατούσης πολιτικής καταστάσεως της χώρας.

Η Εκκλησία της νοτίου Ρωσίας μέχρι το έτος 1654 υπήγετο στην κανονική δικαιοδοσία της Πρωτοθρόνου Μητρος Εκκλησίας της Κωνσταντινουπόλεως, οπότε η λεγόμενη «Μικρά Ρωσία» υπετάγη στον Τσάρο της Ρωσίας και συνακόλουθα η Εκκλησία του Κιέβου υπήχθη στο Πατριαρχείο Μόσχας. Παρά ταύτα ο Μητροπολίτης Κιέβου Σίλβεστρος εξελέγη και πάλι στο Φανάριο το έτος 1649, αλλά μετά τον θάνατό του (1657) οι εκκλησιαστικές σχέσεις Κιέβου-Μόσχας υπήρξαν συγκρουσιακές επειδή ο υπό του Τσάρου εκλεγείς Διονύσιος ηρνείτο να χειροτονηθεί από τον Μόσχας. Η ειρήνευση στην Εκκλησία επήλθε το 1685 όταν ο Πατριάρχης Μόσχας εξέλεξε ομοφώνως τον Γεδεών ως Μητροπολίτη Κιέβου και η ένωση της νοτίου Ρωσίας με το Πατριαρχείο της Μόσχας επεκυρώθη και από το Οικουμενικό Πατριαρχείο (1687). Άξιο μνείας είναι το γεγονός ότι στο επίσημο εκκλησιαστικό έγγραφο της εκλογής του Μητροπολίτου Γεδεών γινόταν σαφής αναφορά ότι «ο Μόσχας δεν πρέπει να αναμειγνύεται εν τη δικαιοδοσία του Μητροπολίτου Κιέβου, όστις διετρήει ανέπαφα και ακέραια τα αρχαία αυτού προνόμια».

Έκτοτε η Μητρόπολη Κιέβου ως το «πνευματικό ιστορικό λίκνο» της Ρωσικής Ορθόδοξης αποτελεί μια των εκκλησιαστικών επαρχιών του Πατριαρχείου Μόσχας. Το εκκλησιαστικό αυτό καθεστώς δεν μετεβλήθη και όταν ακόμη ο Τσάρος Πέτρος Α΄ ο Μέγας κατήργησε το Πατριαρχείο της Μόσχας, κατά το έτος 1701, που ως θεσμός επανευστάθη το 1917, αλλά δυστυχώς με την επικράτηση του κομμουνιστικού καθεστώτος το Κρεμλίνο για πολιτικούς λόγους συνέβαλε στην αντικανονική ίδρυση το 1921 της λεγόμενης «Ουκρανικής Αυτοκεφάλου Ορθοδόξου Εκκλησίας», η οποία εστηρίχθη στις τοπικές σοβιετικές αρχές μέχρι το 1930, όταν απροκάλυπτα πλέον το κομμουνιστικό καθεστώς κατεδίωξε τους επισκόπους της. Η ναζιστική κατοχή ενίσχυσε την αντικανονική και σχισματική αυτή εκκλησία μέχρι και την ήττα των Γερμανών. Έκτοτε το παρεκκλησιαστικό αυτό μόρφωμα φυτοζωούσε στη Δύση και το 1980 αναγεννήθηκε έχοντας ολιγάριθμο ποίμνιο χωρίς να αναγνωρίζεται από καμία κανονική Ορθόδοξη Εκκλησία.

Η απαρχή των εντόνων κλυδωνισμών και τραγικών σχισματικών συγκρουσιακών καταστάσεων για την ιστορική Ορθόδοξη Εκκλησία του Κιέβου στη νότια Ρωσία (Ουκρανία) έλαβε χώρα με την πτώση του Σοβιετικού καθεστώτος και την αντικανονική ίδρυση της σχισματικής λεγομένης «Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας» (Πατριαρχείο Κιέβου), που αποσπάστηκε το 1992 από το Πατριαρχείο Μόσχας. Για να έχουμε πληρέστερη γνώση του εκκλησιαστικού διχαστικού δράματος που βιώνει η σύγχρονη μετακομμουνιστική Ουκρανία, καταγράφουμε και την ύπαρξη μιας ολιγαριθμού πληθυσμιακώς ομάδος των λεγομένων «Παλαιοπίστων» (Ρασκόλνικων) καθώς και ορισμένων μικρών Ορθοδόξων Εκκλησιών, όπως η Ρωσική της Διασποράς, η λεγόμενη «Αληθής Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρουθηνίας», η «Αυτόνομη Ορθόδοξη Εκκλησία», η Μητρόπολη της Βεσσαραβίας κ.ά., που όμως δεν ασκούν σημαντική επιρροή.

Οι Ορθόδοξοι Ουκρανοί του Καναδά, κατόπιν της ενθέρμου αιτήσεώς τους προς τη Μητέρα Εκκλησία της Κωνσταντινουπόλεως, υπήχθησαν κατ' Απρίλιο του 1990 υπό το ωμοφόριο του εκάστοτε Οικουμενικού Πατριάρχου. Σημειωτέον ότι οι Ορθόδοξες παροικίες της λεγόμενης Ρωσικής Παραδόσεως της Δυτικής Ευρώπης καθώς και οι Καρπαθορώσσοι της Αμερικής υπάγονται στην εκκλησιαστική δικαιοδοσία του Οικουμενικού Πατριαρχείου.

Οι δε Ορθόδοξοι Ουκρανοί της Διασποράς (ΗΠΑ, Νότιος Αμερική, Γαλλία, Αγγλία, Βέλγιο, Νέα Ζηλανδία και Αυστραλία) ήδη από το 1995 εξήτησαν από κοινού με τους αρχιερείς τους να υπαχθούν στην εκκλησιαστική δικαιοδοσία του Οικουμενικού Πατριαρχείου, το οποίο τελικώς κατά την 9^η Μαρτίου 1995, κατόπιν συνοδικής απόφασης, εδέχθη στους κόλπους αυτού τους Ορθοδόξους Ουκρανούς της Διασποράς.

Σήμερα η μόνη κανονική Εκκλησία της Ουκρανίας, η οποία αναγνωρίζεται από το Οικουμενικό Πατριαρχείο και τις λοιπές τοπικές Ορθόδοξες Εκκλησίες, είναι η λεγόμενη «Ουκρανική Ορθόδοξη Εκκλησία» (Πατριαρχείο Μόσχας). Η συγκεκριμένη Εκκλησία ήταν αρχικώς γνωστή με την ονομασία «Εξαρχάτο της Ορθοδόξου Ρωσικής Εκκλησίας» και στη συνέχεια, κατά την 27^η Οκτωβρίου 1990 κατέστη αυτόνομη. Άξιο μνείας είναι το γεγονός ότι η Ορθόδοξη Ουκρανική Εκκλησία θεωρεί τον εαυτό της ότι είναι Ουκρανικό Εξαρχάτο του Πατριαρχείου της Μόσχας, όπως και απόγονος της Ορθοδόξου Εκκλησίας του Κιέβου και όλων των Ρως (Ρώσων) στην Ουκρανία. Ισχυρίζεται δε ότι υπάρχει απευθείας διαδοχή μέσω του αρχικού βαπτίσματος των Ρως από τον Άγιο Βλαδίμηρο κατά το έτος 988μΧ. Ο δε επικεφαλής της Εκκλησίας αυτής φέρει τον τίτλο «Μητροπολίτης Κιέβου και πάσης Ουκρανίας» και σήμερα στο θρόνο αυτής ευρίσκεται ο διαδεχθείς τον μακαριστό Βλαδίμηρο (1992-2014), Μητροπολίτης Ονούφριος.

Ο αδελφοκτόνος πόλεμος μεταξύ των Ορθοδόξων Ουκρανών είναι το ακραίο αποτέλεσμα πολιτικών σκοπιμοτήτων, αλλά και εντόνου θρησκευτικού και εθνοφυλετικού (εθνικιστικού) φανατισμού τον οποίο δυστυχώς «διακονούν» και καταστροφικά συντηρούν τόσο οι διάφορες «Ορθόδοξες Ουκρανικές Εκκλησίες», ήτοι η επίσημη και κανονική (Πατριαρχείο Μόσχας) καθώς και η αντικανονική και σχισματική (Πατριαρχείου Κιέβου), όσο και αυτό καθ' εαυτό το Πατριαρχείο της Μόσχας που έχει καταντήσει ο «ισχυρός βραχίονας» των πολιτικών σχεδιασμών του Κρεμλίνου. Εξάλλου, η κατά την Σύναξη των Ορθοδόξων Προκαθημένων στο Φανάρι (2014) προκλητική και αντορθόδοξως αντιεκκλησιολογική δήλωση του Πατριάρχου Μόσχας Κυρίλλου ότι δρα και ενεργεί πρωτίστως ως Ρώσος και έπειτα ως Ορθόδοξος Επίσκοπος, αποκαλύπτει την άκρως επικίνδυνη και διχαστική νοοτροπία που επικρατεί στο Πατριαρχείο της Μόσχας.

Το Οικουμενικό Πατριαρχείο, το οποίο «ουδέ κατ' ελάχιστον» αποκλίνει της Ορθοδόξου Ευαγγελικής και αγιοπατερικής διαδασκαλίας, παραμένει ο ακλόνητος, αμετάθετος και κραταιός εγγυητής της πανορθόδοξου ανά την υφήλιο ενότητας καθώς και ο ασυμβίβαστος υπέρμαχος και πολέμιος κάθε εθνοφυλετικής (εθνικιστικής) πολιτικής μέσα στο αδιαίρετο σώμα της Ορθοδοξίας.

Στην δε κατά τον Ιούνιο του 2016 απόφαση του Κοινοβουλίου της Ουκρανίας, το οποίο εξεφράσθη και δια της εγγράφου «Εκκλήσεως» προς τον Οικουμενικό Πατριάρχη κ. Βαρθολομαίο για την χορήγηση του «αυτοκεφάλου» εκκλησιαστικού καθεστώτος στην Ορθόδοξη Εκκλησία της Ουκρανίας, σημειώνονται τα εξής:

«ΕΚΚΛΗΣΗ»

«Από το Κοινοβούλιο (Verkhovna Rada) της Ουκρανίας προς τον κ.κ. Βαρθολομαίο, τον Αρχιεπίσκοπο Κωνσταντινουπόλεως και Νέας Ρώμης, Οικουμενικό Πατριάρχη, για τη χορήγηση αυτοκεφάλου για την Ορθόδοξη Εκκλησία στην Ουκρανία

*Προς τον Αυτού Θειοτάτη Παναγιότητα κ.κ. Βαρθολομαίο
Αρχιεπίσκοπο Κωνσταντινουπόλεως και Νέας Ρώμης,
Οικουμενικό Πατριάρχη*

Παναγιώτατε!

Αναγκαζόμαστε να απευθυνθούμε σε Εσάς ως Προκαθήμενο της Αγίας Εκκλησίας της Κωνσταντινουπόλεως και Οικουμενικό Πατριάρχη λόγω των ειδικών περιστάσεων που επικρατούν σήμερα στη ζωή της Ουκρανίας.

Δυο χρόνια τώρα, η Ουκρανία πάσχει από την ένοπλη επίθεση εκ μέρους της Ρωσικής Ομοσπονδίας, η οποία έχει αναγνωριστεί με τη απόφαση του Κοινοβουλίου της Ουκρανίας κατά τις 27 Ιανουαρίου του 2015, ως «κράτος-επιδρομέας».

Ενάντια σε όλους τους διεθνείς κανονισμούς, προσάρτησε την Κριμαία. Συνεχίζεται ο πόλεμος στην Ντονμπάς ο οποίος ξέσπασε και σήμερα υποστηρίζεται από τη Ρωσία. Κάτω από τις συνθήκες αυτές, ο λαός της Ουκρανίας δεν αποδέχεται πλέον την ιδέα της εκκλησιαστικής ενότητας με τον Μακαριότατο Πατριάρχη της Μόσχας Κύριλλο ο οποίος όχι μόνο δεν υπερασπίστηκε τους Ορθόδοξους χριστιανούς της Ουκρανίας που πληγώθηκαν από τη Ρωσική επίθεση, αλλά έγινε ένας από τους κορυφαίους ιδεολόγους του λεγόμενου «Ρωσικού κόσμου» και ως εκ τούτου, ένας από τους αρχιτέκτονες του τρέχοντος υβριδικού πολέμου εναντίον της Ουκρανίας.

Στις 26 Ιουλίου του 2008, κατά τη επίσκεψή Σας στη χώρα μας επ' ευκαιρίας της 1020ης επετείου του Βαπτίσματος των Ρως του Κιέβου, Εσείς, Παναγιώτατε, στην Ομιλία Σας προς το ουκρανικό έθνος στην πλατεία της Αγίας Σοφίας με σαφήνεια περιγράψατε μερικά θέματα υψίστης σημασίας για την επίλυση του Ουκρανικού εκκλησιαστικού θέματος: την αποκλειστική Σας ευθύνη και την υποχρεωτική Σας αποστολή για τη διατήρηση της εκκλησιαστικής τάξης, για τα μητρικά δικαιώματα της Εκκλησίας της Κωνσταντινούπολης προς την Ορθόδοξη Εκκλησία στην Ουκρανία, και την αντιμετώπιση της πράξης του 1686, η οποία, όπως το θέσατε, ήταν μια «προσάρτηση (annexation) [της Ουκρανικής Εκκλησίας] στο ρωσικό κράτος.»

Αυτή η ιστορική ομιλία Σας περιείχε και ένα άλλο πολύ σημαντικό για τον Ουκρανικό λαό μήνυμα. Αναφέροντας στην αντίδραση του Οικουμενικού Πατριαρχείου στην επιθυμία του αυτοκεφάλου εκ μέρους των κυβερνήσεων των νεοσύστατων κρατών της Βαλκανικής χερσονήσου, Εσείς Παναγιώτατε σημειώσατε ότι έχοντας υπόψιν το συμφέρον της εθνικής ακεραιότητας των λαών αυτών και μάλιστα πράττοντας ενάντια στα συμφέροντα της δικής της δικαιοδοσίας, η Κωνσταντινούπολη ευλόγησε το σχηματισμό των τεσσάρων αυτοκέφαλων Εκκλησιών στην Ελλάδα (1850), Σερβία (1831), Βουλγαρία (1945) και Αλβανία (1937).

Παρέμειναν στην καρδιά του λαού μας και άλλα λόγια Σας, σχετικά με την ποιμαντική ευθύνη, που ειπώθηκαν στην πλατεία της Αγίας Σόφιας με αναφορά στη θλιβερή διαίρεση της Εκκλησίας στην Ουκρανία: «Η Μητέρα Εκκλησία έχει όχι μόνο το δικαίωμα, αλλά και την υποχρέωση να διατηρεί εντός της καθιερωμένης Ορθόδοξης παράδοσης κάθε εποικοδομητική και ελπιδοφόρα πρωτοβουλία για να εξαλειφθούν όσον γίνεται πιο γρήγορα οι επικίνδυνες διαιρέσεις στο σώμα της Εκκλησίας, για να μη γίνεται χειρότερο το κακό για την Αγία Εκκλησία στην Ουκρανία και την Εκκλησία γενικά».

Ενθουμούμενοι αυτά τα λόγια και τιμώντας την Κωνσταντινούπολη ως τον Πρώτο Θρόνο της Ορθόδοξης Εκκλησίας, απευθυνόμαστε προς την Υμετέρα Παναγιότητα με το αίτημα να χρησιμοποιήσετε αμέσως τα υπάρχοντα κανονικά δικαιώματά Σας για να ξεπεραστεί η υφιστάμενη στη χώρα μας διαίρεση της Εκκλησίας και να ομαλοποιηθεί το κανονικό καθεστώς της Εκκλησίας της Ουκρανίας στο πνεύμα, αφ' ενός μεν της ιστορικής Σας Ομιλίας προς το Ουκρανικό έθνος στις 26 Ιουλίου 2008, αφ' ετέρου δε των κανονικών ενεργειών του Οικουμενικού Πατριαρχείου στην εξομάλυνση της εκκλησιαστικής ζωής στις Ορθόδοξες Εκκλησίες της Εσθονίας (1996), Βουλγαρίας (1998) και των χωρών Τσεχίας και Σλοβακίας (2014).

Καθ' όλη τη διάρκεια του 20ου αιώνα στην Ουκρανία διατηρήθηκε η μάχη για το αυτοκέφαλο της αρχαίας Μητρόπολης του Κιέβου, η οποία επί επτά αιώνες παρέμεινε μέρος του Οικουμενικού Πατριαρχείου, και το 1686, με κατάφωρη παραβίαση των κανόνων, προσαρτήθηκε στο Πατριαρχείο Μόσχας. Η ιστορική συνέχεια του αγώνα αυτού που διεξάγεται επί μια τόσο μακρόχρονη περίοδο, καθώς και η δυναμική ανάπτυξη στις δομές της χώρας μας της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ουκρανίας του Πατριαρχείου Κιέβου, υποδεικνύουν καθαρά ότι η Μόσχα ελπίζει μάταια να διατηρήσει περαιτέρω την Ουκρανία στην τροχιά της επιρροής της Ρωσικής Ορθόδοξης Εκκλησίας.

Το σύγχρονο Πατριαρχείο Μόσχας είναι πάρα πολύ στενά συνδεδεμένο με το κυβερνών πολιτικό καθεστώς στη Ρωσία. Στα μάτια της κοινωνίας της Ουκρανίας, αυτό δεν μοιάζει με Εκκλησία, αλλά ως ένα «υπουργείο ιδεολογίας» της Ρωσικής Ομοσπονδίας.

Η χώρα μας σήμερα έχει ελάχιστη αξιοπιστία στο εκκλησιαστικό μόρφωμα αυτό. Όλες οι προσπάθειές της να βοηθήσει την υφιστάμενη κρίση στην Ουκρανία από μόνη της, με αγνόηση του Οικουμενικού Πατριαρχείου και ολόκληρου του Ορθόδοξου κόσμου, παραμένουν απολύτως απελπιστικές. Αυτό ήταν εμφανές ακόμη και πριν από 16 χρόνια, όταν η Υμετέρα Παναγιότητα έγραψε γι' αυτό στην επιστολή Σας προς τον τότε Μητροπολίτη Κιέβου και πάσης Ουκρανίας Βλαδίμηρο (από 2 Αυγούστου 2000). Και αυτό έγινε εντελώς σαφές σήμερα, όταν το Πατριαρχείο Μόσχας εκλαμβάνεται στη σύγχρονη Ουκρανία από πολλούς πολίτες της χώρας μας ως, δυστυχώς, ένας συνεργός της Ρωσικής επιθετικότητας και του υβριδικού πολέμου εναντίον της Ουκρανίας.

Μετά τα γεγονότα του 2014, η Ουκρανία δεν θα είναι ποτέ ούτε πολιτική ούτε εκκλησιαστική αποικία της Ρωσίας. Όπως μαρτυρεί η κατάσταση της Ορθόδοξης Εκκλησίας στην Ουκρανία, εδώ και καιρό έχει αποκτήσει όλα τα κατάλληλα κριτήρια για να γίνει μια Αυτοκέφαλη Εκκλησία:

- Η σύγχρονη Ουκρανία είναι ένα ανεξάρτητο κράτος, του οποίου η κυριαρχία αναγνωρίζεται σ' όλο τον κόσμο.
- Το Ουκρανικό έθνος έχει το δικό του ξεχωριστό πολιτισμό του, το οποίο καλλιεργεί την ταυτότητά του.
- Τέλος, τα ποσοτικά χαρακτηριστικά της Ορθόδοξης Εκκλησίας στην Ουκρανία δείχνουν ότι η Εκκλησία αυτή είναι όχι μόνον κατάλληλη για το αυτοκέφαλο, αλλά θα γίνει η μεγαλύτερη Ορθόδοξη Εκκλησία στον κόσμο, άμα καταφέρει να ξεπεράσει τη διαίρεση της.

Όπως το έχει επιδείξει η εμπειρία της ανακήρυξης της αυτοκεφαλίας κατά τον εικοστό αιώνα από το Πατριαρχείο Μόσχας (στις ΗΠΑ 1970, στην Τσεχοσλοβακία 1951) και την εμπειρία της ομαλοποίησης του κανονικού καθεστώτος μερικών νεοσύστατων τοπικών Ορθόδοξων Εκκλησιών, η κανονική (δηλαδή έγκυρη και νόμιμη) αυτοκεφαλία της Ορθόδοξης Εκκλησίας στην Ουκρανία μπορεί να χορηγηθεί μόνο από το Οικουμενικό Πατριαρχείο, το οποίο έχει αποκλειστικά κανονικά δικαιώματα.

Με δεδομένο αυτό, και αντιλαμβανόμενοι σαφώς ότι μόνο το αυτοκέφαλο μπορεί να γίνει η βάση για την υπέρβαση των υφιστάμενων σήμερα στη χώρα μας διαιρέσεων της Εκκλησίας, Σας παρακαλούμε ως τον Οικουμενικό Πατριάρχη, τον Παναγιότατο Προκαθήμενο της Εκκλησίας της Κωνσταντινουπόλεως, η οποία ήταν και παραμένει η μητέρα Εκκλησία της Μητροπόλεως του Κιέβου, και ως Πρόεδρο της Πανορθόδοξου Συνόδου, η οποία σύντομα θα ξεκινήσει τις εργασίες της, έχοντας κατά νου το συμφέρον της ενίσχυσης της Ορθοδοξίας στη χώρα μας, να ενεργοποιήσετε όλα τα διαθέσιμα κανονικά δικαιώματά Σας και:

- Να ακυρώσετε την πράξη του 1686 επειδή είχε εγκριθεί με παράβαση των ιερών κανόνων της Ορθόδοξης Εκκλησίας.

- Να πάρετε ενεργό μέρος στην υπέρβαση των αποτελεσμάτων της εκκλησιαστικής διαίρεσης με τη σύγκληση υπό την αιγίδα του Οικουμενικού Πατριαρχείου την Πανουκρανική ενοποιητική Σύνοδο, η οποία θα έλυne όλα τα επίμαχα θέματα και θα ένωνne την Ουκρανική Ορθοδοξία.

- Για το καλό της Ορθόδοξης Εκκλησίας στην Ουκρανία και την ακεραιότητα του Ουκρανικού λαού να δώσετε τον Τόμο για αυτοκέφαλο της Ορθόδοξης Εκκλησίας στην Ουκρανία, με βάση το οποίο η Εκκλησία αυτή θα μπορούσε να πάρει τη θέση που δικαιούται στην οικογένεια των τοπικών Ορθοδόξων Εκκλησιών.

Με θερμή υποστήριξη προς τον πρώτο Θρόνο του Ορθόδοξο κόσμου και προς την αρχαία μας Εκκλησία του Κιέβου, ειλικρινά ελπίζουμε ότι με τη συμμετοχή της Υμετέρας Παναγιότητας στην επίλυση της εκκλησιαστικής κρίσης και με τη δημιουργία μιας τοπικής Εκκλησίας στη χώρα μας, στο μέλλον οι σχέσεις μεταξύ Κιέβου και της Κωνσταντινούπολης θα είναι εξαιρετικές, και οι σχέσεις αυτές θα συμβάλλουν στη ξεπέραση πολλών αρνητικών τάσεων στη ζωή της σύγχρονης Ορθοδοξίας.

Βουλευτές της Ουκρανίας:

A. Parubiy (Πρόεδρος της Βουλής)

S. Vysotsky

A. Levus

M. Knyazhytskyy

M. Matios

V. Yelenskyy»

Πηγή: orthodoxia.info & greekamericannewsagency